

Nro. 41.

A' FELS. AUSTR. CSÁSZÁR, ES AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

Indult Bétsből, Pénteken Május 30-dik napján,
1808-ik esztendőben.

Magyar Ország.

Zágráb, Május 3-kán. April. 18-kán igen szép solennitást tartott itt a' Horváth országi Bán Grof Gyulay Ur ö Ezcillentziája. Tárnya vala ennek, a' mi esméretes hazafi vezérünk Generális Báró Mecséry nagy erdemeinek, és katonai vitézségének, mellyet ezen hószsan tartott Frantzia vétes hadakozásokban számtalan sokszor kimutatott, a' Mária Thérésia Katona Rendje Komendátori kereszttjével, a' felső rendelések szerént, a' paradéban ki állott B. Alvintzy Regimentje előtt, a' nevezett Rend' itt lévő Rittereinek, a' Tifzti Karnak, 's a' Karlstadt

és Várasdi Gen. Komandóhoz tartozó polgári és katonai Elöljáróknak jelenlétekben, lett megtiszteltetése. A' solennitás délelőtti 10 órakor az istentisztelet után ment véghez. Az installáló Bán Ur eö Exc. ja a' tárgyhoz illő szép beszédet intézett a' Generális Urhoz, a' ki arra hasonló szép beszéddel felelt. Betsitették az örvendetes solennitást, Megyés Püspök Verhovacz eö Exc. ja és Grof Draskóvics eö Nagysága, az által, hogy az első 60, e' pedig 24 személyekre terített asztálnál, muzsikaszó és mozsáragyuk durragása mellett, 's örvendetes pohárköszönések között, vendégelték meg a' jelenlévő polgári és katonai tiszteteket. Leg első tárgyak volt a' pohárköszönéseknek, a' rettenetefségek között fzerzet érdemeiket édesen megjutalmaztató Cs. K. Felség, azután a' Bán Ur eö Exc. ja mint Installator, harmadik az ezen solennitás igen érdeemes tárgya a' megtiszteltetett Generális Ur."

Ugyan ezen alkalmatossággal adta által nagy érdemű Professor T. Pater Kiohammer Ur azon szép Déák verseket, mellyek a' jövő postanapon a' Kurir mellett találatando Toldalékban fognak kijöni.

Frantzia Birodalom.

Páris, Aprilis 30-kán. Innen a' Császárhoz és onnét visszafra Páris felé leg kisebb szakadás nélkül foly a' közösülés. Egy nap sem múlikel a' nélkül, hogy onnan ide és innen oda sok Kirirok ne küldetnének. A' Státustanátsból bizonyos számú Auditorok vannak kineveztetve, a' kik szünet nélkül jönnekmennek, a' Császárhoz az ithon maradott Ministerekéből és Státustanátsosokból tudósításokat vívén, 's a' Császártól parantsolatokat hozván ezekhez. Min-

den környüállások azt mutatják, hogy még eddig sem a Német tartományok és Romai Sz. Szék között fennforgó kérdésekre, sem ezen utólsóbbnak állapotjára nézve, nem tétetődtek meg a' végső határozások. Annyit bizonyosnak lenni erősitének, hogy Cardinalis Bayonne, a' ki a' Romai Sz. Szék részéről eddig, a' Német tartományokkal való Concordata elintézésében munkálódott, Frantzia hazafi lévén, nem megyen Romába vizfsza, hanem Valenciában marad, a' hova való. Cardinalis Capraráról azt beszélik, hogy meghatározott módon kinyilatkoztatta, hogy Nuntziusi foglalatóságát a' Párisi Udvarnál tovább folytatni nem akarja, 's minden órán Mayland felé fogja útját Párisból venni, és ott fog ennekutánna, mint az Olasz Királyság' Alamishátiussa, lakni. — Azt, hogy a' Napoleon Császár Követtségi Agense Lefebvre, a' ki a' Frantzia Követnek Alquiernek Romából való eltávozása után még ott maradtott vala, most már minden Követtségi papirossakkal egygyütt Rómát oda hagyta légyen, bizonyosan írják a' Romai levelek.

Borghese Frantzia Császári Hertzeg és a' felesége Paulina Császári Hertzegasszony, April. 23-kán délben agyuk' dörgése között törtötték a' magok fényes bemeneteljeket Turinba. Gen. Menou Lovas és Granadíros sereggel tett nékik tiszteletet. Az előjárók eleikbe mentek, etc.

A' Nápolyi Kurír nevü Ujság e'képpen fozl: —
 „Az országlószék kitanúlta végezetre, hogy mimódon történt a' Hadi Minister Salicetti' palotájának puskapor által történt felvettetése. Valami gyújtó szerszámokkal és puskaporral töltött alkotmányt hoztak által a' szomszéd szigetekről, és

azt a' nevezett palotának egygyik b6ltjában a' k6falba rejtették el. A' b6lt' k6lts6 bizonyos Viscardi nev6 embernél volt. A' t6rt6netnek minden k6rny6l6ll6sai kivil6gosodtak az eszk6zszem6llyek 6s tzimbar6s6ik, kitud6dtek, 6s k6zz6l6k m6r n6h6nyak k6z k6z6t vagynak. Az eg6sz dolog nem sok6 v6get fog 6rni, 's akkor eg6sz miv6lta fzer6nt kihirdetetik. "

A' Romai, Diarium nev6, Udvari Ujs6gban ezeket olvassuk: — "

„ Maria Clotilda Adelhaid Xav6ria 6jtatos eml6kezet6 Sz6rdiniai Kir6lyn6nak, 6s Paol6 della Croce'nek a' Szenved6 Gy6lekezet' fel6llitoj6nak, a' szentek k6zz6 val6 felv6tett6t6seknek elint6z6s6ben dolgozik mostan6ban, a' P6pa helybehagy6s6val, az Istentiszteletre 6gyel6 Gy6lekezet. — Emmannel K6roly, Sz6rdiniai volt Kir6ly, a' ki n6h6ny 6szend6knek el6tte az uralkod6sr6l lemondott, 's az6lta itt Rom6ban tart6zkodott, mostan6ban el6taz6tt innen Frescatibe. — "

„ Azt a' h6rt terjesztették vala el n6m6lyek, hogy a' Romai Frantzia Korm6nyoz6 Gener6lis Gr6f Miollis sz6mos Cardin6lisok 6s Pr6elatus6k' eleikbe olyan rendel6st adott volna, hogy 6tjokat Frantzia orsz6gba vegy6k 6s ott 6llapodjanak meg. Mi ellenben azt er6sithetj6k, hogy e' f6le rendel6sek itt tely6s6ggel nem t6tettettek; s6t hogy a' Sz. Sz6k el6lj6r6i 6s a' Frantzia Korm6nyozok, valamint szint6n a' Frantzia katon6k 6s a' Romai lakosok k6z6tt, fzakadatlan6l tart a' j6 egygyet6rt6s.

Azt is az eml6tett Diarium hirdeti, hogy a' P6pa, Romai Vice-Korm6nyoz6v6 nevezte Tomaz6-Arezz6t.

A' Romába érkezett levelek azt A' erősítették, hogy az Urbinói Hertzegség és a' Márknak egy része Toskánához tsatoltatott volna. Azonközben még is fennmaradott a' bizontalankodás, valóságot senki sem tud.

Azonban minden belső és külső dolgok a' magok rendjek szerént folytak Romában; a' változásokból, mellyek felől, olyan előhír szárnyalt, hogy a' szent héten fogúnak véghez menni, semmi sem lett; az ezen nagy héten véghez menni szokott ajtatofságok a' bévett rendtartások szerént mentek véghez, azzal a' külömbséggel, hogy a' Sz. Péter templomában a' Pápa helyett Mattei és Antonelli Cardinálisok tettek a' szolgálatot, melyhez járult még az is, hogy a' Zöld Tsőtörtökön kiosztattatni szokott áldás, a' Sz. Atya által mostanában osztatott-ki. Ő Szentsége megmaradott azon határozása mellett, hogy a' Monte Cavallói lakhelyét megváltoztatni nem fogja, a' Pálmák kiosztását és a' tizenkét szegények lábaik megmosását, mint szokása volt, tsak a' házi templomában vitte véghez. —

„Ezek között a' környülállások között jött ki, még pedig a' közönséges megelegetésnek megnyerésével az a' parantsolat, hogy a' féle titkos fegyvert, milyen a' páltzaspádé, döfökés, etc, hordozni nem szabad; hogy a' ki ilyennel találtatik, először 12 napi fogsaggal és 5 Skadi fizetéssel, másodikszor két ényivel büntettetik-meg; és hogy az, a' ki valakit ilyen fegyverrel megsébesít azonnal hadi ítélőszék eleibe állittassék.

„Igen nagy megilletődést okozott itt az, hogy Szenátor Bonaparte Lucian ezen bizontalankodások

között Ápril. 15-kén Romából eltávozott. Mondják, hogy valami Kirirnak hozzá való érkezése okozte eltávozását. Eleintén a' mondatott, hogy csak falusi jofzágára utazik ki, hanem mikor látták, hogy őt utazó szekérrel indul el, már ekkor senki sem hitte többé, hogy mostanság visszafogna odamenni (Mint már tudjuk, Florentzia városában alapodott meg feleségével és egész háznépével egyetemben) etc. — (Ezen levélből azt lehet legbizonyosabban által látni, hogy, melly bizontalanok és fundamentom nélkül valók lettek légyen sok hírek, mellyek egy időtől fogva a' közönséges levelekben közönségessé tétettettek).

A' Párisi Monitörben a' következő rövid levél jött ki — Bayonnéből April. 28. dikán: —

„A' Császárné ő F. ge tegnapestve ideérkezett. A' tisztyviselők, s a' városiak közzül való testörzők, néhány Lovas Regimentekkel egyetemben eleibe mentek vala ő F. gének. A' város estvére meg vala világosittatva. A' Császárné is azon Matsaki kastélyba szállott meg, melyben a' Császár van szállva. Ma az Asturiai Princz (nem nevezi Királynak) látogatását fogadta el a' Császárné.

Május 3-kán e'képpen irt a' Bayonnei környállások felől a' Párisi Monitör: — „A' Békeféség' Fejedelme April. 26. kán megérkezett Bayonnébe, és a' város szomszédságában egy kastélyban van szálláson.

Páris, Május 4-kén. Bizonyos, hogy Francia pártfogásnak köszönheti a' Békeféség' Fejedelme a' fogságból való kimenekedést. Mikor a' tömletz-

ből kivitték, még inge sem volt, 's az ábrázatját néhány kúvejk hosszúságú szakáll fedezte.

Fontos egy Spanyol Irónak előadása, a' mely ilyen szavakon végződik: — “

„Távol legyen, hogy a' Békeesség' Fejedelmének gazdagsága 500 millió Frantzia Livrákra tétetve, igen sokra tétetett volna. Sőt, mint bizonyos kútfök után erőssíthetjük, igen kevésre tétetett. Pénznem is találtatott nálla, a' mellyen az ő mejjképe ilyen tziwirással szemléltetett: Első Emanuel, Mexicói Császár. Hogy a' tartományokba minémű hajlandóság uralkodott legyen eránta, megtettzik abból, hogy mihelyest az ő megbukásának híre elterjedett, a' képit azonnal meggették; Badasorban a' házát, melyben született, 's még egy más házát, mellyet ugyan ott ajándékba kapott volt, felgették; sőt erősítik, hogy kereszttségének edényeit is öfzfe rontották. IV-dik Károly már ez előtt is le akarta kétfzer tenni a' Királyságot, a' Békeesség' Fejedelmére 's a' Királynéra akarván bízni az Országglást: hanem a' Fő, vagy úgy nevezett Castiliai Tanáts, melynek tagjai a' magok hazafiai jó indulatjokról és igazságos vóltokról es. méretesek, akadályoztatták-meg.

A' Békesség' Fejedelmének mentségéül adták ki a' Frantzia levelek a' következő jegyzéseket is, mellyek azokat a' történeteket foglalják summásan magokban, a' mellyek a' IV-dik Károly országglása és a' Békeesség' Fejedelme' ministersége alatt történtek: — “

„IV-dik Károly az 1788-dik esztendőben ült a' Kiralyi székre; 1793-ban ellene a' Frantzia Res-

publika hadat izent; ezen hadakozának 1795-ben véget vetett a' Baziliai békeség, a' melly ha szerentsés nem volt is Spanyol országra nézve, leg alább betsületére szolgált ebben való engedése, a' melly szerént t. i. St. Domingo szigetének Spanyol részét Frantzia országnak adta, úgymint a' melynek a' Spanyol kereskedés küloben sem vette volna semmi hasznát. Ezt követte 1796-ban a' Spanyol és Frantzia országok között való Védelmeső és Megtámadő (defensiv és offensiv) Szövetség; 1797-ben egy Anglus Admirális Kadixnak puszttítására küldetett, a' melly ekkör küloben is eléggé puszttított a' sárga hideg által. A' Spanyol vitézség azönközben ellene állott az ellenségnek; 1799-ben Pál Orosz Császár hadat izent Spanyol országnak, azért, hogy nem akart belé állani a' második Coalitióba; 1800-ban az Anglusok kiszállottak Ferrol mellé, hanem innen is elkergette őket a' Spanyol vitézség. Ugyan ezen esztendőben lépett Spanyol ország arra a' Kötésre Frantzia birodalommal, melynek ereje szerént az, ennek által engedte Parmát és Placencziát, e' pedig Hetruriai Királya tett egy Spanyol Princzet; 1801-ben Portugallia az Olivenza nevű várat Spanyol országnak, Spanyol ország Luisiánát Frantzia országnak általengedték; 1802-ben résztvévén Spanyol ország az Amiens-i Kötésben, ebben általengedte Sz. Háromság' szigetét az Anglusoknak. Az Anglusok 1806-ban 4 Spanyol Frégátot véletlenül eltsipvén, ez azt arra indította, hogy ellenek hadat izennyen. A' Trafalgari rettenetes tengeri ütközött 1805-ben történt. Ugyan ezen esztendőben foglalták el 's kéntelenítették oda is hagyni az Anglusok

Buenos-Ayres városát. Gen. Miranda fellázasztani próbálta Spanyol Amerikát 1806-ban, a' melly alatt az Anglusok vízfőzra venni próbálták Buenos-Ayrest: hanem sem egygyikből sem másikból nem lett semmi; 1807-ben két fegyveres sereget adott Spanyol ország Frantzia országnak segítségére, mellyek közül az egygyik Északi Német országban tartózkodik, a' másik a' Frantziakkal egygyütt Portugalliát foglalta-el. — A' Békefség Fejedelme a' Bazillai békeségkötés által érdemelte ezt a' szép tilulust.

A' Párisi Monitörnek leg ujjabb levelében kijött, hivatal szerént való tudósítások között, a' leg fontosabb ez: — “

„Bayonne, Május 2-kán, Negyedik Károly Király és Luisa Királyné Aprilis 27-kén Burgosba érkezvén, Marschal Bessieres által rangjokhoz illő tisztelettel fogadtattak; 28-dikban Vitoria-ba érkeztek ő F.gek, a' hol Gen. Verdier az ott lévő Fr. tiszteket béműtatta ő F.geknek. 100 Spanyol testőrzők azok között, a' kik az Asturiai Princzet Bayonne felé kísérték volt, strázsára akarván a' Királynál állani, ilyen szavakkal igazította-el őket magától ő F.ge: Aranuezben elfelejtkeztetek vala kötelességeikről; nekem most nem kelletek; parantsolom, hogy ezennel hagyjátok ide udvaromat. Ezen szókat nem közönséges hathatósággal mondotta-ki a' Király', s azután Frantzia örállokat kívánt. Irunba 30-dikban érkeztek-meg ő F.gek, a' hol Császári Adjutáns Lebrün egy levelet adott által Napoleontól a' Királynak. A' Frantzia határszélhez érkezvén ő F.gek, ott a' Neufchатели Hertzeg által fogadtattak. Ide Bayonne-be az nap' (30-dik-

ban) délutáni 2 órakor érkeztek. bé ő F.gek, ágyú-
dörgés között, 's az őrző sereg' parádéja által tisz-
teltetvén. Megszállások' helyén a' Cs. Fő Udvari
Marschal béműtatta ő F.geknek azon személyeket,
a' kik a' szolgálatot fogják körültek tenni. Fél óra
mulva bé érkezett a' Császár a' Marsaki kastélyból a'
városba, 's hofzfas Conferentiát tartott ő F.gekkel.
Most tehát Bayonnében vannak: a' Császár, Császárné,
's a' Spanyol Király és Királyné ő Felsegek,
az Asturiai Printz, a' ki magát nem rég' Királynak
nevezte, néhány Infánsok, a' Békefség' Fejedel-
me, sok Ministerek, és Grándesek. Midőn tegnap
az ágyúdörgés az ő Királyi F.gek megérkezését hírül
adta, azonnal öfzszegyülekeztek az Austuriai Prin-
tzel és öttsevel Infáns Don Carlossal egyetemben
minden itt lévő Spanyolok, az ő F.gek' szálásán,
hogy hazájok rendtartása fzerént kéztsókolás által
térdelve közöntsek ő F.gekét. Az utólsók között
néhányak voltak az öfzszveesküvés' részesei között.
Midőn az udvari palotából belső szobáikba béindül-
tak ő F.gek, az Asturiai Princz követni akarta ő
F.eket, hanem megakadályoztatta a' Király, így
szollván hozzá Spanyol nyelven: Hogyan, Princz!
nem elég méltatlansággal illetve még az én öfz
hajamat? — Ezen szók menkö módra megillették
a' Princzet, 's a' jelenlévő Spanyolokat szégyennel
és ijedséggel töltötték-el. A' Napoleon Császárral
való hofzfas beszélgetés közben, eleibe terjesztették
Károly Király és Királyné, azokat a' sok méltatlan-
ságokat, mellyeket egy hónaptól fogva szenvedtek,
és azon veszedelmeket, a' mellyeknek kitétetettve
voltak. Hathatósan leirták azoknak háládatlanságok

eránt viseltető bocszankodásokat, a' kiket jó tétéményeikkel megtetéztek, hivatképpen pedig a' testörzök alatsónyságát, a' kik árulókká lettek vala. Gyakran vízfzonozta a' Király ezen szavait: Császári F.ged nem tudhatja, mi légyen az embernek önnön gyermeke ellen panaszolkodni. Ennél nagyobb szerentsétlenség nintsen. Valámi egy óra mulva vízfza ment a' Császár a' Marsaki kastélyba. A' Spanyol Király az útozás, és podagra miatt is, elgyengülvén, sokkal idősebbnek lenni látszik, mint a' milyen valósággal. Egy Lovászmester, egy Kamarás, és egy Testörzö Kapitány vannak velle. Tegnap a' Császárral és Császárnéval a' Marsaki kastélyban ebédeltek a' Király és Királyné ö F.gek. Ma látogatásokra volt ö F.geknek a' Császárné, a' mely látogatás sokáig tartott. "

Hir.adás.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Alól megnevezett-bátorkodom jelenteni, az érdemes. Magyar egész közönségnek is ugyan, különösbbe pedig, ennek azon részének, a' mélyet tesznek, a' Helvétziai Vallástétel szerént tanító-Tízteletes Lelki Páfztórok, a' következendó tzimü munkáknak, nem sokára, nyomtató sajtó alá lejendó adattatását :

1. Keresztyén ember' Kézi Könyve, melyben, egy Atya két gyermekeivel beszélgetvén, a' Keresztyén Vallásnak, némely, de fő és elsőbb Igazságait-adja elől. — Ezt a' Könyvet Német nyelven Mutschelle Sebestyén írta, illyen tzim alatt :
„Unterredungen eines Vaters mit seinen Söhnen über

die ersten Grundwahrheiten der Christlichen Religion.“ — A' ki tsak néhány sorait látta 's olvastais, ezen minden Tanítványi 's esmerői előtt áldott emlékezetben maradt tudós Professor Urnak, előreis gondolhatja, mit lehet ezen munkájától is várni. — Ezen munka már a' törvényes megvizsgálás alól kezemhez jött, és sajtó alá is adatott.

2. Oskolai Tanító Szótár; melyben azon fundamentombs Gondolatok és Szók, mellyekkel mind a' közönséges Tanításokban a' Tanítók, és Tanulók, mind pedig a' közbeszédben, még az együgyűbb Népekis-élnék, világosan megmagyaráztatnak, 's a' gyermekeknek a' gondolkodásban lehető hamari, és nyomos elindításokra alkalmaztatnak. — Ezt a' Könyvet Németül Zerrenner Károly ilyen tzim alatt írta két részekben: „Hülfsbuch für lehrer und Erzieher bei den Denkübungen der Tugend.“ — Ez tsak úgy fog világosságot látni, ha valamely érdemes Nyomtató vagy Könyvtáros a' közkézre való botcsátást maga költségén magára vállalja; vagy pedig valamely Oskolák' 's gyermekek' barátja, munkás párt fogása alá veszi. —

3. Halotti Predikátziókra való Rajzolatok: mellyek közt találatnak közönségesek, de mindenféle különös és rendkívül való környülállásokra, és esetekre illókis. — Egy ragasztékban lesznek Halotti Predikátzió előtt mondandó Imádságokis. — Ez uttal a' Rajzolatok' száma 50 lesz. — és pedig oly kiterjedéssel hogy többnyire minden — vagy igen kevés bővitéssel lehet velek élni. —

4. Közönséges Isteni Tiszteletre tartozó Templombéli Imádságok három részekben. — Az első

Részben lesznek minden Innepekre Predikázió előtt, és utánna mondandók. — A' másodikban. — Közönséges Vasárnapokra, különös és rendkívül való alkalmatosságokra Predikázió előtt és utánna mondandók. — A' harmadikban Hétköznapiak tiz hétre mellyek közzül a' két utolsó hetiek, az ugy nevezett Penitentziális Hetekre valók lesznek. — Egy Ragasztékban pedig lesz az Agenda vagy liturgia, az az Az Uri Szent Vatsora Kiszolgáltatásására, a' Házások Ekklesiái egybeadására, és a' Keresztelésre illő elmékedések és imádságok, mindenik alkalmatosságra két, három, 's több elmékedések. — Ezen két hátulsóbbak is már kézzen vagynak; de tsak ugy és akkor mennek sajtó alá, ha azok, a' kiknek számkokra készitettek, magokat előre számosan fogják jelenteni, a' mindjárt következő, nagy érdemü T. T. Uraknál: — a' kiket is, mind ezen hiradás', másokkal való közlésére 's terjesztésére', mind pedig a' leendő Előrejelentők betses Nevek' hozzám küldésére, a' szokott jutalom ígérete mellett (minden tizre egy, szokott adódni) álaatosan kérek, 's a' kiket ilyen rendel bátorkodok kiis nevezni.

Dé b r e t z e n b e n Generalis Notárius és Predikátor
T. T. Gál András Ur.

— — Traturalis Notárius és Predikátor T. T.
Diószegi Sámuel Ur.

— — Profefor T. T. Varga István Ur.

Györben Predikátor T. T. Máár Péter Ur.

Hedrahejen Predikátor T. T. Sipos Sámuel Ur.

R. Komáromban Profefor T. T. Etsedi János Ur.

Losontzon Predikátor T. T. Lukáts Mihály Ur.

Maros Váásárhelyen Erdélyben Professor T. T. Köteles Sámuel Ur.

Nagy Harsányban Predikátor T. T. Kálós Móses Ur.

Pápán Professor T. T. Tóth Ferentz Ur.

S. Patakon Professor és Predikátor T. T. Látzai Józef Ur.

Pesten Senior és Predikátor T. T. Báthori Gábor Ur.

Szalontán Predikátor T. T. Lengyel Józef Ur.

Szathmáron Predikátor T. T. Németi István Ur.

Túron Tractualis Notárius és Predikátor T. T. Levai Bálint Ur.

Váradon Predikátor T. T. Hétzei Pál Ur. —
Veszprémben Május 11-kén 1808.

Angyán János. A' Veszprémi
Reformata Ekklesia Predikátora.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Tudósítás.

Tudtára adattatik az Isteni Tudományokban gyönyörködő bölts községnek, és tanuló Nevendék Papságnak, hogy három esztendő előtt a' Pétsi Nevendék Papi Háznak Költségével ujra ki adattatott Deák nyelven ama nagy tudományú Zsivics Mátyás Pétsi Kánonok Urnak Dógmaticájája, mellyet Pesten a' Generale Seminariomban mint Királyi Tanító a' Nevendék Papságnak több esztendőig eleibe adott, és utóbb minden hasznát venni akaróknak számára ki nyomtattatott 4 darabban mellyeknek ára olzveségefsen 5 forint, és fel taláttatik ezen munka Budán a' T. Kapucinusoknál, Pesten pedig Eggenberger Könyv áros Urnál.

Tudományos Tudósítás.

Képes Újság, a' gyermekek számára, hat nyelven készült magyarázattal.

Illyen tizimalatt jön-ki, ezen esztendő kezdétől fogva egy Munka, melly fertályesztendőként 13 rézre mettzett képeket foglal magában ahhozvaló felárkusnyi magyarázattal hat nyelven n. m. Magyarúl, Németül, Frantziául, Olaszul, Tsehül és Görögül. A' képeken természetstoriái tárgyakon kívül, a' nemzetekesméretére, földleírásra, 's technológiára vezérlo dolgok is egyaránt jönnek elő, másokkal együtt, mindazáltal megválogatva, hogy azok a' gyermeki elmét a' gondolkozásra és vizsgálódásra serkengessék. A' rézre mettzett táblák szép papirosra lévén nyomtatva, természeti színekre ki is vagynak festve.

Ezen tábláknak hat nyelven előadott magyarázatja egyszerstmind a' gyermekek mulattatásokra és oktattatásokra úgy alkalmaztatott, hogy minden nyelv a' maga természeti tisztaságában jelenik meg. Eleintén szabtuk azokat 12, 13, esztendőst gyermekek elméjéhez, de továbbá idősebbeket is tekintetbe vettünk, hogy a' Munka annál hasznosabb lehessen.

Minden fertály esztendő végével egy tsomó jelenik meg, mellynek ára tsak 2 for. 30 kr. mellynek első tsomóját már most a' Pesti Ts. Kir. Fő Posta hívatálnál meg lehet szerezni, a' hova a' kijövendő tsomók ezután is leküldetnek. Négy tsomo, egy

darabot tesz, mellyhez a' Tzím az utolsó tsumóban leszsz.

Illyen módon reménylik a' kiadók, hogy lassanként olly hasznos és oltsó Munkát adhatnak a' gyermekek 's az ifjúság kezekbe, melly mind belső intézetére, mind tsinofságára és jó tzeljára nézve Nemzeti könyv lehet idővel az Aufztriai Tartományokban; és valamint azok kik ennek kiadásában munkások; úgy az alábbírtt is, ki a' tulajdonképenvaló kiadást magára vállalta, a' Munka tökéletesítésére, mindent elkövet.

Bétsben Aprilis 15.dikén 1808.

Reilly Ferentz.

(Némellyek ezen Képes Ujság eránt hozzánk; a' Magyar Kurir Iróihoz is folyamodtak; mellyre nézve jelentjük, hogy ennek Érdemes Kiadójával semmi öszveköttetésben nem vagyunk, és, hogy az eránt tsak oda t. i. Reilly Urhoz kell a' levelket átasítani).

A' közelgető Medárdusnapi Pesti vásárban; az odvaló Könyvárosoknál meg lehet már kapni:

A' Bertuch Természethistoriai Képes-könyve VI.dik Darábját is, melly mint az élébbeniek 50 kifestett táblákat foglal magában, deák, magyar, német és frantzia magyarázattal. Az ára 12 főr. 38 kr.

P. D.